

SOZD IMOS

KLJUB NAPREDKU ŠE SLABOSTI

Dobro leto dni sestavljene organizacije združenega dela IMOS — Uresničujejo osnutek zakona o združenem delu

Sestavljena organizacija združenega dela IMOS je bila ustanovljena pred dobrim letom, vendar so se v tem času že pokazale nekatere odlike, pa tudi slabosti novega načina dela. Čeprav je bil zakon o združenem delu v tistem času šele v prvih osnutkih oziroma težah, je ob ustanovitvi sestavljene organizacije njegov vpliv že prišel do izraza, saj je sporazum o združitvi izrazil cilje ter opredelil medsebojne odnose članic, predvidel delitev dela in organizacijsko strukturo, skladno z določili osnutka zakona o združenem delu. Iz tega referat na razširjeni seji sveta Zveze komunistov sozd IMOS povzemamo nekaj podatkov o dosedanjem delu in načrtih IMOS v srednjeročnem razdobju.

Večina skupnih poslov, kot so inženiring, investicijska dela v tujini, uvoz in izvoz, razvojno delo in drugi, ki so organizirani v posebni delov-

ni organizaciji IMOS inženiring temelji na dohodkovnih odnosih. Proračunsko pa financirajo le skupne službe za organizacijsko — planske, splošne, samoupravne in ostale skupne naloge, ki zaposlujejo le malo delovnih ljudi. Značilno za IMOS je tudi, da bodo v skupnih službah in posebni delovni organizaciji samo tiste skupne dejavnosti, za katere se bo to izkazalo kot najbolj racionalno. Vse ostale pa bodo razvijali v posameznih tozidih — v tistih, ki imajo to dejavnost bolj ali najbolj razvito. To pa pomeni decentralizirano upravljanje poslov skupnega pomena oziroma interesa.

KAJ ZMOREJO IN KAJ HOČEJO

Cilji združitve, ki so definirani v samoupravnem sporazumu o združitvi, so sicer dobro postavljeni, vendar jih v IMOS ocenjujejo tudi kritično. Celoten sistem ukrepov, ki naj bi zagotovili re-

alizacijo teh ciljev namreč preveč upošteva sedanje stanje v tozidih in odnose med njimi. Tudi fiziognomija sestavljene organizacije kakršna naj bi bila čez nekaj let, ni dovolj jasno opredeljena. Danes je IMOS, kljub temu, da ne združuje le gradbene operative, temveč tudi projektantske dejavnosti, obrtniške storitve, delno industrijo gradbenega materiala, polizdelkov in betonske galanterije, vendarle pretežno horizontalna integracijska skupnost. Prav zato so v sporazumu o združitvi in osnutku sporazuma o osnovnih planiranju posvetili izredno pozornost delitvi dela in specializaciji, poenotenju tehnologije in drugim ukrepom, ki naj bi omogočili vse večjo racionalizacijo, s tem pa povečanje dohodka in cenejšo gradnjo. Trudijo pa se, da bi razvili take odnose, da bo vsak tozid s svojim osnovnimi dejavnostmi v polnem pomenu besede sestavni del IMOS oziroma morajo v IMOS razviti tiste nove dejavnosti, ki bodo zaokroževale proizvodni cikel. Te dejavnosti pa lahko dopolnijo z vključevanjem novih delovnih organizacij v sozd oziroma jih vključijo v proizvodni proces s samoupravnimi sporazumi o poslovanju — tehničnem sodelovanju. Tako bodo investitorjem lahko ponudili kompletne investicijske usluge — od projektov do kompletnega izvedbenega inženiringa.

DELITEV DELA MED ČLANICAMI

Osnovni element v verigi ukrepov za doseg ciljev združitve in srednjeročnega plana sta nedvomno delitev dela in specializacija. Pri tem gre za delitev dela med članicami sozd in tudi v celotnem slovenskem gradbeništvu. Osnovni kriterij mora biti načelo, da v IMOS-u posamezne organizacije razvijajo tista področja, na katerih so dosegala že večje uspehe, kjer imajo izkušene kadre in primerno opremo. Prav tako se bodo morale delovne organizacije zavezati, da ne bodo v prihodnje razvijale tistih dejavnosti, ki jih je neka druga delovna organizacija v sozdu že osvojila in jih je možno prodajati na širšem tržišču. Glede obrtniško — instalacijskih del pa je dogovorjena postopna delitev dela.

Samoupravni sporazum o združitvi v sestavljeno organizacijo in o temeljih plana seveda zajema še številne druge naloge in načine, kako te cilje doseči. Tu gre za neprestan razvoj tehnologije dela in proizvodnje, za povezovanje z drugimi gradbenimi podjetji in grupacijami, za združevanje sredstev in skupne naložbe in ne nazadnje za skupno kadrovske politiko in stabilizacijske programe, za enoten nastop v tujini in doma. Sestavljena organizacija združenega dela IMOS pa z uresničevanjem začrtane poti postaja na svojem področju pomemben dejavnik, ki bo lahko veliko koristil ne le sebi, ampak predvsem našemu gospodarstvu.

KRI ZA POBRATIME

Ze odkar je Ljubljana pobratena z italijanskim mestom Parmo se menjaje obiskujejo tudi krvođajalci obeh mest. Letos so bili na vrsti Ljubljančani. Parmo je v septembru obiskalo 45 krvođajalcev, med njimi tudi 5 Bežigradjanov in sicer iz IMP 2, iz Dela — tozid Grafika, Termika in Iskra pa po 1 krvođajalec. Na zavodu za transfuzijo v Parmi so vsi darovali kri za potrebe zdravstvene službe pobratene mesta.

Občinski odbor Rdečega križa si bo prizadeval, da se bodo v prihodnje razvrstili za obisk v Parmo tudi krvođajalci iz drugih tozid v naši občini.

NOVI SALONI LESNINE

Pred dobrim mesecem dni je Lesnina odprla v Novem Sadu enega svojih največjih salonov pohištva in sicer v novem predelu mesta na Bulevaru 23. oktobra. Gre za salon na 3.000 kv. metrih, v katerem je po prvega mesecu prodala za 8,5 milijonov din slovenskega pohištva. Za boljšo predstavo naj povemo, da to pomeni 600 garnitur pohištva v povprečni vrednosti po 15 tisoč din, kar je izreden uspeh.

V kratkem bo Lesnina v Novem Sadu odprla tudi posebno boutique prodajalno stilnega in kolonialnega pohištva, za katerega je vedno večje zanimanje.

Skupaj z Ljubljansko banko bo Lesnina odprla svoj salon pohištva tudi v Prištini, v katerem bo nudila kupcem zelo široko izbiro iz svojih 9 proizvodnih tozid, kot tudi sodelavcev iz SOZD Uniles, v katerem so Meblo, Stol, Marles, Novoles, Kras oprema in nekatere druge delovne organizacije.

OCENA POLITIČNIH RAZMER V OBČINI (3)

Zakaj nezaupnica štirim direktorjem?

Zavirali so razvoj samoupravnih odnosov in jih poskušali nadomestiti s tehnokratskimi

Sekretar komiteja občinske konference Zveze komunistov Bežigrad Bojan Zavašnik je v oceni političnega stanja v občini dober del pozornosti posvetil tudi gospodarskim gibanjem v naši občini. V tej številki navajamo nekaj misli o akcijah osnovnih organizacij zveze komunistov in družbenopolitičnih sil v nekaterih delovnih organizacijah, kjer ni bilo vse tako, kot bi bilo treba.

V javni razpravi o osnutku zakona o združenem delu smo bili v nekaterih organizacijah združenega dela pri ocenjevanju samoupravljanja in notranjih razmer priča večjim zaostritvam in razočevanjem. Z akcijo osnovnih organizacij Zveze komunistov ter ponekod ob sodelovanju vodstva osnovne organizacije sindikata, so ob neposredni pomoči občinskega komiteja ZKS Bežigrad odstopili z vodilnega mesta trije direktorji.

ŠKRIPALO PRI SAMOUPRAVLJANJU

V Kurivu je bil direktor zaradi neurejenih samoupravnih odnosov, skrajno zamerjene samoupravne zakonodaje, nepravilnega odnosa do kadrovske politike, slabega ekonomskega stanja, za povrhu pa še neodgovornega odnosa do družbene lastnine, odstavljen s svojega položaja in izključen iz Zveze komunistov.

Na seji delavskega sveta Avtoobnove Gral so soglasno

izrekli nezaupnico direktorju zaradi neurejenega poslovanja, nepravilnega odnosa do dela samoupravnih organov, neupoštevanja stališč osnovne organizacije Zveze komunistov ter popuščanja mojstrski miselnosti in nekaterim skrajno apolitičnim moštrom

Direktor Unisa tozid Tovarna opreme Saviže in dva vodilna delavca pa so odstopili s svojih položajev, ker niso na sestanku osnovne organizacije ZK sprejeli kritike o načinu obravnave bodoče samoupravne organiziranosti Unisa v Sloveniji (koncept o prihodnji samoupravni organiziranosti je nastajal v zelo ozkem krogu mimo delavcev in družbenopolitičnih organizacij in brez strokovne utemeljitve).

Na širšem političnem aktivu tovarne Elma so izrekli ostro kritiko nesamoupravnega in tehnokratskega obnašanja bivšega direktorja in nekaterih vodilnih delavcev. Ker se takratni direktor in nekateri njegovi sodelavci niso strinjali z oceno sveta ZK in tovarniške konference sindikata o stanju samoupravljanja v delovni organizaciji, se iz protesta niso udeležili sestanka političnega aktiva.

COMMERCE NI HOTEL V POLIKEM

Delovna organizacija Commerce se je razmeroma dolgo držala ob strani v sestavljeni organizaciji združenega dela Polikem, ugotavlja Bojan

Zavašnik. Nikakor se niso mogli sprizajziti (med drugimi tudi komunisti), da pomeni sestavljena organizacija združenega dela novo kvaliteto v samoupravni organiziranosti in delitvi dela — večjo specializacijo, združevanje sredstev itd. Zato je bilo sprva angažiranje članov delovnega kolektiva Commerce pri oblikovanju enotnega trgovinskega subjekta, torej ene delovne organizacije z več tozidi v Polikemu bolj simbolično. Šele po ostri kritiki občinskega komiteja Zveze komunistov in neposrednem pogovoru z vodilnimi delavci in najbolj odgovornimi političnimi funkcionarji, se je bistveno spremenil odnos Commercea do sestavljene organizacije Polikem in znotraj nje do oblikovanja nove trgovinske delovne organizacije skupaj z Astro, Chemom in Kemija-impexom.

PRORAČUNSKA MISELNOST V DRUŽBENIH DEJAVNOSTIH

Sekretar komiteja navaja, da je imela javna razprava o osnutku zakona najsibšo odmevnost v organizacijah združenega dela s področja družbenih dejavnosti. Malo je bilo razmišljanj o možnostih za drugačno samoupravno organiziranost, o medsebojnem povezovanju, o večji družbeni učinkovitosti na področju vzgoje in izobraževanja, otroškega varstva, kulture, socialnega varstva itd. Vsi nekako čakajo na rešitve oziroma modele od zunaj. Zlasti tipičen primer je pri tem prehod na usmerjeno izobraževanje in temu ustrezno samoupravno organiziranje.

Menjavo dela v samoupravnih interesnih skupnostih dostikrat pojmujejo preveč proračunsko, bolj z dinarskega vidika, medtem ko je pre malo navzoč družbeni odnos, torej sporazumevanje med porabniki in izvajalci. Nedvomno bo treba v prihodnjih mesecih prav v družbenih dejavnostih bistveno povečati aktivnost vseh družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov in poslovnih struktur pri uresničevanju zamisli in rešitev iz osnutka zakona o združenem delu.

IMV — POSLOVALNICA LJUBLJANA

Na voljo imajo devet vrst dostavnih vozil iz Novega mesta, ki jih je vse, razen ene, moč dobiti takoj. Mesečno jih prodajo od 30 do 40, delovnih organizacijam pa nudijo 50-odstotni kredit. Med osebnimi avtomobili je iz domače proizvodnje moč kupiti le «katrook», za katero je treba zdaj čakati dva meseca. Jeseni jih prodajo okrog 70 na mesec, spomladi pa jih je «šico» tudi več kot 100 na mesec. Prodajajo tudi prikolice, med katerimi nimajo le dveh večjih modelov. Medtem ko spomladi niso mogli zadovoljiti povpraševanja, gre zdaj s ponudbo na bolje.

KONSTRUKTA

Med objekti, ki so jih projektirali za Bežigradom, je tudi blagovnica Slovenijalesa — v prvi fazi bodo predvidoma v 16 mesecih zgradili prodajno-poslovni center, v drugi fazi pa bo prišel na vrsto še upravni objekt. Prihodnje leto bodo pričeli z gradnjo prizidka hale B Gospodarskega razstavišča, ki so ga prav tako projektirali sodelavci Konstrukte. V prizidku bodo poleg razstavnih še klubski in upravni prostori.

FUZINAR

Sestavljena organizacija združenega dela, ki je bila ustanovljena 1. januarja lani, združuje devet organizacij združenega dela s področja kovinske industrije. Med ustanoviteljicami ter članicami so tudi Tovarna Igel iz Kobarida, Tovarna kovinskih izdelkov in livarna Vitanje, Tovarna kos in srpov iz Lovrenca na Pohorju, Splošno kovinsko podjetje iz Ajdovščine in drugi.

AGROOBNOVA

Delovna organizacija z dvema tozidoma gradi poslovne objekte in objekte družbenega standarda za trg, industrijske objekte in objekte živilsko predelovalne industrije, hladilnice, silose, skladišča, kmetijske gospodarske objekte in drugo. Organizirajo tudi inženiring posle in opravljajo vse potrebno za obnovo nasadov, nudijo pa tudi prevozne usluge.

SOLA ZA VOZNIKE MOTORNIH VOZIL

Pred dvema mesecema so na Ježici pričeli tudi s poučevanjem voznikov B kategorije, torej voznikov amaterjev. S tem bodo delno razbremenili snvalke na ostale ljubljanske šole in skrajšali čakalne dobe, ki so v Ljubljani že skorajda pretirane. Prvi tečaj prometnih predpisov je končan, kandidati so že pričeli z vožnjami. Dejavnost prometne šole na Ježici pa bo še uspešnejša, če se jim bo pridružil še kaj inštruktorjev, ki bi poučevali novopečene voznike. Nove inštruktorje žele zaposliti v dopolnilnem delovnem razmerju.

